

УДК 338.242: 338.012 (477)

**НЕДОЛІКИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ НА РИНКУ ІТ-ПОСЛУГ УКРАЇНИ**

DOI 10.30838/ P.ES.2224. 050718.91.73

Процикевич А.І.*Львівський торговельно-економічний університет*

У статті ставиться завдання визначити недоліки державного регулювання розвитку інвестиційного процесу на ринку ІТ-послуг України. У якості методологічної основи дослідження використано положення теорій економічного зростання, сучасні концепції інституціональної економіки, перехідних економічних систем. Використаний монографічний метод наукового пізнання дозволив широко та глибоко підійти до визначення передумов, які формують низький рівень реалізації державою функцій інвестиційного менеджменту на ринку ІТ-послуг. У результаті дослідження до таких передумов віднесено: формування інвестиційної стратегії, створення організаційних структур з управління аспектами інвестиційної діяльності, розробка досліджень та інформаційного забезпечення аналізу і управління інвестиційним процесом, планування інвестиційної діяльності, стимулювання активізації інвестиційної діяльності, контроль розвитку інвестиційного процесу. У подальших дослідженнях авторські висновки можуть скласти основу для наукових припущень щодо удосконалення системи державного регулювання інвестиційної діяльності на ринку ІТ-послуг України. Практичне значення має робота автора щодо формування переліку основних інституційно-правових актів, що прийняті і покликані сформуванню системи вітчизняного законодавства, регулюючого процеси розвитку сфери ІТ загалом та ринку ІТ-послуг зокрема. До наукової новизни отриманих результатів варто зарахувати авторські припущення щодо пріоритетних напрямків державного контролю розвитку інвестиційного процесу на ринку ІТ-послуг України.

Ключові слова: ІТ-послуги, ринок, інвестиційний процес, держава, політика, управління, регулювання.

UDC 338.242: 338.012 (477)

**DISADVANTAGES OF GOVERNMENT REGULATION
OF INVESTMENT PROCESS DEVELOPMENT
AT THE IT-SERVICES MARKET IN UKRAINE**

DOI 10.30838/ P.ES.2224. 050718.91.73

Protsykevych A.*Lviv University of Trade and Economics*

The investigation of deficiencies of state regulation of the investment process development at the market of IT services of Ukraine has been made in the article. The positions of theories of economic growth, modern concepts of the institutional economy,

transitional economic systems have been used as a methodological basis for the study. The monographic method of scientific knowledge has allowed to make wide and deep approach to the definition of preconditions that form the low level of implementation of state functions of investment management in the market of IT services. As a result of the research, such preconditions include: the formation of an investment strategy, the creation of organizational structures for the management of aspects of investment activity, the development of research and information support analysis and management of the investment process, investment planning, stimulating investment activation, control the development of the investment process. The author's conclusions can form the basis for scientific assumptions regarding the improvement of the system of state regulation of investment activity in the market of IT services of Ukraine. The formation of a list of key institutional and legal acts adopted and called upon to form a system of domestic legislation, regulatory processes for the development of the IT sector in general and the IT market in particular are the practical meaning of the research. The author's assumptions regarding the priority directions of state control over the development of the investment process in the market of IT services of Ukraine might form the scientific novelty of the study.

Keywords: IT-services, market, investment process, state, politics, management, regulation.

Актуальність проблеми. Вітчизняний ринок ІТ-послуг впродовж останнього десятиліття розвивається доволі високими темпами, причому як за обсягами у фізичному (технічному) та фінансово-економічному масштабах, так і за важливими питомими відносними характеристиками.

Беззаперечним є факт того, що одним із головних чинників, які визначають ділову активність, обсяги діяльності, стан конкуренції та інші параметри функціонування ринків є їх інвестиційне забезпечення. Залучення і впровадження інвестицій дозволяє започаткувати діяльність нових суб'єктів бізнесу, наростити виробничі потужності, модернізувати техніко-технологічні та комерційні процеси, забезпечити розширене відтворення активів та потенціалу галузі на інноваційних засадах тощо.

В умовах високого державного контролю економічних відносин існує необхідність визначення проблемних аспектів підвищення його ефективності. Вважаємо, що завдання нівелювання деструктивних (щодо мотивації до впровадження інвестицій) чинників актуальне й для ринку ІТ-послуг України. Відповідно, інвестиційні процеси виступають одним з найбільш важливих об'єктів системи державного регулювання розвитку цього сегмента вітчизняного ринку.

Аналіз останніх наукових досліджень. Державне регулювання інвестиційних процесів і ефективність інвестицій на ринку ІТ-послуг

досліджували такі зарубіжні економісти, як І. Ансоф, Е. Бредлі, Дж. Гікс, Г. Марковіц, Ж. Моссен, П. Самуельсон, Д. Стейнер та інші. Дослідженню інвестиційних процесів на ринку ІТ-послуг в Україні присвячені праці таких вітчизняних науковців, як З. Варналій, Т. Васильців, О. Власюк, В. Волошин, П. Куцик, Р. Лупак, А. Мокій, О. Собкевич, М. Флейчук та ін. Водночас, варто враховувати високу динамічність інвестиційних відносин, а особливо на ринку ІТ-послуг, і тому перелік системних характеристик державного регулювання аналізованого ринку не є постійним. Відтак, потреба їх визначення досить актуальна та зростає в міру дослідження недоліків державної політики, адже їх характеристики засвідчують перспективні напрями та інструменти розвитку ринку ІТ-послуг.

Мета роботи: визначити недоліки державного регулювання розвитку інвестиційного процесу на ринку ІТ-послуг України.

Викладення основного матеріалу дослідження. Перш, ніж ідентифікувати якісні чинники впливу на розвиток інвестиційного процесу на ринку ІТ-послуг України необхідно охарактеризувати переваги та недоліки відповідної системи державного регулювання, застосовуваної в нашій державі у відповідних цілях. Це важливо й у контексті того, що державне регулювання також виступає окремим потужним якісним чинником активізації або ж стримування інвестування.

Найбільш обґрунтовані висновки відносно результатів оцінювання ефективності державного регулювання, зокрема у сфері капіталовкладень, можна отримати на основі формування відповідей на питання чи реалізуються під час управління інвестиційним процесом базові функції інвестування. Такий підхід дозволяє, по-перше, комплексно і всесторонньо оцінити якість і дієвість державного регулювання та, по-друге, показати прикладну сторону справи, зокрема за якими напрями державі вдалося, або ж навпаки – не вдалося, отримати позитивний ефект.

Дотримуючись такої логіки, зауважимо, що, на наше переконання, більшість функцій інвестиційного менеджменту на ринку ІТ-послуг України не реалізуються. Так, одна з базових функцій в цій сфері стосується розробки інвестиційної стратегії. Не зважаючи на те, що сфера ІТ-послуг розвивається на сьогодні в Україні швидкими темпами, все більшого розмаху набувають глобальні тенденції до розвитку і впливу ІТ на всі сторони суспільного життя, в нашій державі відсутня єдина

комплексна стратегія розвитку цього виду економічної діяльності, його секторів та галузей, а також залучення інвестиційного ресурсу.

У табл. 1 подано перелік основних інституційно-правових актів, що прийняті і покликані сформувати систему вітчизняного законодавства, регулюючого процеси розвитку ринку ІТ-послуг.

Таблиця 1 - Інституційно-правове забезпечення державного регулювання розвитку інвестиційного процесу на ринку ІТ-послуг України

Щодо регулювання розвитку ринку ІТ-послуг	Щодо регулювання інвестиційної діяльності
<p><u>Закони України:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 09.01.2007 р. № 537-V; ▪ «Про Національну програму інформатизації» від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР; ▪ «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-XII; ▪ «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» від 7.02.2017 р. № 1834-VIII; ▪ «Про телекомунікації» від 18.11.2003 р. № 1280-IV; ▪ «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» від 5.07.1994 р. № 80/94-ВР; ▪ «Про авторське право і суміжні права» від 23.03.2017 р. № 1977-VIII; <p>Розпорядження Кабінету Міністрів України:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні» від 15.05.2013 р. № 386-р; ▪ «Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням» від 15.05.2002 р. № 247-р; <p><u>Постанови Кабінету Міністрів України:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Про затвердження Державної програми розвитку галузі інформаційних технологій на період до 2023 року» (проект) 	<p><u>Закони України:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII; ▪ «Про інститути спільного інвестування» від 5.07.2012 р. № 5080-VI; ▪ «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16.07.1999 р. № 991-XI; ▪ «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій» від 23.05.2017 р. № 2058-VIII; ▪ «Про державно-приватне партнерство» від 1.07.2010 р. № 2404-VI; ▪ «Про захист іноземних інвестицій на Україні» від 10.09.1991 р. № 1540a-XII; ▪ «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР; ▪ «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження» від 17.02.2000 р. № 1457-III; <p><u>Постанови Національного банку України:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» від 3.03.2016 р. № 140

Складено автором.

Як можемо констатувати, у переліку відсутній об'єднуючий стратегічний плановий документ в аналізованій сфері, прийнятий на найвищому рівні державного управління, а діюча Національна програма

інформатизації датована 1998 р., відтак, вона фізично і морально застаріла. Хоча варто відмітити, що урядом розроблено і підготовлено до прийняття Державну програму розвитку галузі інформаційних технологій на період до 2023 року. Відтак, як розвиток ІТ-сфери держави, так і формування її ресурсного та інвестиційного забезпечення, в більшій мірі зумовлені ситуативними і зовнішніми, а не системними внутрішніми чинниками, відбуваються з приватної ініціативи, без державного керування і стратегічного бачення розвитку цих процесів, що слід вважати суттєвим недоліком державного регулювання в аналізованій сфері.

Не менш важливою в системі інвестиційного менеджменту є функція створення організацій, що здійснюють управління різними аспектами інвестиційної діяльності. Зазначимо, що в Україні наявні спеціально утворені державні структури, які займаються регулюванням функціонування сфери ІТ. Зокрема, державну політику тут реалізує Агентство з питань електронного урядування (до 2014 р. – Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації), яке відповідає за розвиток ІТ-галузі держави, готуючи, створюючи і погоджуючи проекти змін до нормативних документів щодо її розвитку.

У структурі Міністерства економічного розвитку і торгівлі України функціонує департамент цифрової економіки, щоправда, зі спеціалізацією на завданнях розвитку широкосмугового доступу в мережі Інтернет, створення інформаційного суспільства, впровадження і підвищення ефективності електронних адміністративних послуг, а також підтримки та стимулювання інвестицій в інновації та «старт-апи» на ринку ІТ-послуг.

Ще однією структурою, відповідальною за вплив держави на процеси розвитку сфери ІТ, є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ), та є органом державного регулювання у сфері телекомунікацій, інформатизації, користування радіочастотним ресурсом і надання послуг поштового зв'язку. У визначеній сфері НКРЗІ здійснює повноваження органу ліцензування, дозвільного органу, регуляторного органу та органу державного нагляду (контролю).

Відповідальним за законодавче забезпечення діяльності сфери ІТ є Комітет з питань інформатизації та зв'язку Верховної Ради України. Головними предметами регулюючого впливу комітету є розвиток інформаційного суспільства, електронне урядування, електронний

документообіг, національна система електронних інформаційних ресурсів, телекомунікації, індустрія програмування, кібербезпека, використання радіочастотного ресурсу держави.

До переліку зазначених структур доцільно також віднести й департамент інтелектуальної власності Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, який займається проведенням експертизи заявок на об'єкти права інтелектуальної власності, видачею охоронних документів та здійсненням державної реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності і та ін.

Зазначене дає підстави до попереднього висновку про наявність реалізації в Україні функції організації управління розвитком ринку ІТ-послуг. Але насправді, на нашу думку, це не так, адже вказані структури зорієнтовані на забезпечення спостереження і контролю. Вони не ініціюють змін і заходів в системі державного регулювання, зорієнтованих на розвиток ринку і активізацію інвестиційного процесу на ньому.

До недоліків останнього, зокрема, віднесемо: малу частку охоплення та низький рівень відношення послуг е-урядування до реальних щоденних потреб українських громадян (до прикладу, лише 3,0 % громадян користуються правом надіслати інформаційний запит до влади, 52,0 % українців не знають, що в Україні ухвалено закон про доступ до публічної інформації); зосередження на інформатизації внутрішніх процесів державного апарату управління; надмірну затеоретизованість діяльності з впровадження е-урядування, бюрократизм і затягування в часі модернізаційних процесів [8, с. 110-146].

Якщо мізерний вплив на еволюцію розвитку ринку ІТ-послуг ще можна пояснити тим, що владні структури делегували цей процес ринковому саморегулюванню, то слід наголосити на конкретних прикладних недоліках становлення сфери ринку ІТ-послуг, за які безпосередньо відповідальною є держава. Це, до прикладу, безпека персональних даних, інформації та активів підчас користування населенням послугами інтернет-банкінгу та електронних експрес-платежів, відставання від більш розвинених держав за темпами розвитку е-освіти, все ще низький рівень розвитку і ефективності послуг електронного урядування [3, с. 8-20; 7, с. 39-45].

На наш погляд, для України характерною проблемою є також і не сформованість якісного і сучасного нормативно-методичного забезпечення аналізу стану розвитку ринку ІТ-послуг та прийняття

якісних і обґрунтованих управлінських рішень в системі державного регулювання. Відповідно, є підстави стверджувати про не реалізацію належним чином функції розробки інформаційно-аналітичного забезпечення управління інвестиційним процесом на цьому ринку. Хоча в даному контексті слід віддати належне тому, що в Україні у 2012 р. було прийнято постанову Кабінету міністрів України, якою впроваджено Національну систему індикаторів розвитку інформаційного суспільства. Загалом діапазон охоплювальних питань доволі розгалужений. Але, по-перше, в Україні відсутній жодний звіт за цією методикою; по-друге, методикою не передбачені питання інвестування, що вважаємо її суттєвою прогалиною; по-третє, методика не включає індикатори оцінювання ефективності функціонування і розвитку галузі. На нашу думку, це стало важливою віхою в системі державного регулювання як розвитку ринку ІТ-послуг України, так і активізації інвестиційної діяльності на ньому. Зауважимо, що далеко не кожна сфера господарської діяльності в нашій державі має визначений набір індикаторів контролю розвитку.

Постановою передбачений 31 індикатор, які в загальному охоплюють такі питання, як поширеність інтернету, потужності вітчизняної інформаційно-телекомунікаційної системи, стан розвитку системи зв'язку і комунікацій, науково-дослідна діяльність у сфері ІТ, рівень інформаційної безпеки та ін. Тобто загалом діапазон охоплювальних питань доволі розгалужений. Але, по-перше, в Україні відсутній жодний звіт за цією методикою; по-друге, методикою не передбачені питання інвестування, що вважаємо її суттєвою прогалиною; по-третє, методика не включає індикатори оцінювання стану (зокрема раціональності структури, розвиненості інституційної інфраструктури) та ефективності функціонування і розвитку галузі.

Крім того, до ідентифікованих нами недоліків інформаційно-аналітичного забезпечення аналізу та управління інвестиційним процесом на ринку ІТ-послуг віднесемо не розробленість єдиної електронної бази даних активних діючих суб'єктів та реалізовуваних проектів на ринку ІТ-послуг, а також відсутність систематичних періодичних моніторингів стану розвитку інформаційного суспільства

Не реалізується належним чином в Україні й функція планування інвестиційної діяльності на ринку ІТ-послуг. Так, в Україні регулярно приймаються плани заходів з підтримки розвитку індустрії програмної продукції]. Проте, прискіпливий аналіз цих документів уряду дає

підстави стверджувати, що, по-перше, це документи, які містять по декілька вузьких заходів і жодним чином не мають відношення до планування державної політики; по-друге, плани стосуються лише однієї з галузей виду економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» – видання програмного забезпечення і не передбачають жодних планових заходів для розвитку інших, значно більших за обсягами сфер ринку ІТ-послуг. Крім того, до недоліків планування державної політики розвитку інвестиційної діяльності на внутрішньому ринку ІТ-послуг віднесемо слабку інформаційно-консалтингову підтримку суб'єктів ІТ-сфери з підготовки і просування інвестиційних проектів, низьку поінформованість суб'єктів ринку ІТ про можливості включення їх проектів до Державного реєстру інвестиційних проектів з бюджетною підтримкою, відсутність інституційних площадок для співпраці з питань розробки і планування інвестиційних проектів [1, с. 161-172; 4, с. 154-158].

Очевидно, що й стимулювання активізації інвестиційної діяльності як функція державного регулювання також реалізується далеко не в повній мірі. Тут, зокрема, можна вести мову про недовіру бюджетно-податкових інструментів стимулювання інвестиційної активності. Йдеться про те, що в економічно розвинених державах урядом надаються на безкоштовній чи пільговій основі офісні та виробничі приміщення, фінансово-кредитна, податкова та інша підтримка проектам у сфері ІТ, чого в Україні немає і це перешкоджає розвитку галузі [2, с. 187-196; 5, с. 20-29].

Попри те, відомо, що низька інвестиційна привабливість вітчизняної економіки також обумовлена й несистемністю політики формування сприятливого бізнес-середовища та гарантування безпеки інвестицій. А це системоутворювальні чинники відносно інвестиційної діяльності. Відтак, владним структурам слід працювати над безпекою інвестиційного процесу і створенням для цього відповідного сприятливого середовища.

На сьогодні з боку профільних органів державного управління практично не ведеться діяльність з організації і підтримки внутрішньо- та зовнішньоекономічного співробітництва в інвестиційній сфері. Йдеться про налагодження відносин між вітчизняними ІТ-компаніями та провідними світовими замовниками ІТ-послуг. Вважаємо, що державі слід здійснити зусилля у напрямі налагодження такої співпраці, що дозволило б активізувати залучення інвестицій, а також включити вітчизняні ІТ-компанії у систему міжнародного виробництва і

поширення ІТ-послуг.

Не маловажливою є й функція контролю державної політики. Звернімо увагу, що певні контролюючі показники відносно розвитку ІТ-сфери України передбачені у вітчизняному законодавстві. Йдеться про Стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні, де передбачені такі контрольні показники: місце України у Глобальному індексі конкурентоспроможності, Індексі технологічної готовності, Індексі мережевої готовності, Індексі готовності уряду, Індексі використання урядом інформаційно-комунікаційних технологій, Рейтингу за електронною готовністю, Індексі електронного уряду ООН, частка користувачів Інтернету та частка електронного документообігу між органами державної влади в загальному документообігу, ін.

Проте, відповідного контролю за цими показниками ніхто не здійснює, а пильного спостереження потребує не лише розвиток інформаційного суспільства, але й загалом сфера ІТ, особливо її сегмент внутрішнього ринку ІТ-послуг. На наш погляд, підсилити функцію контролю в аналізованій сфері можливо шляхом створення національних реєстрів інвестиційних проєктів у сфері ІТ, розробки відповідного методичного забезпечення та впровадження моніторингу структурно-якісних характеристик інвестиційних процесів на ринку ІТ-послуг, запровадження більш якісного контролю трудових ресурсного забезпечення суб'єктів ринку, ліквідації прогалів в системі захисту результатів інвестування, зокрема в частині інновацій та інтелектуальної власності [6, с. 301-350; 9, с. 105-112].

Виявлені недоліки державного регулювання розвитку інвестиційного процесу на ринку ІТ-послуг України за базовими функціями інвестиційного менеджменту подані на рис. 1.

Висновки. Розвиток ринку ІТ-послуг України та формування його інвестиційного забезпечення, в більшій мірі зумовлені ситуативними і зовнішніми, а не системними внутрішніми чинниками, пов'язаними державним регулюванням. Такий висновок підтверджується низьким рівнем реалізації державою функцій інвестиційного менеджменту, а саме – формування інвестиційної стратегії, створення організаційних структур з управління аспектами інвестиційної діяльності, розробки інформаційно-аналітичного забезпечення аналізу та управління інвестиційним процесом, планування інвестиційної діяльності, стимулювання активізації інвестиційної діяльності, контролю розвитку інвестиційного процесу.

Функції інвестиційного менеджменту	Недоліки регулювання
Формування інвестиційної стратегії	<ul style="list-style-type: none"> ➤ відсутність державної та регіональних стратегій і програм збалансованого розвитку сфери ІТ; ➤ відсутність стратегічного плану активізації інвестиційних процесів; ➤ не розробленість стратегічного плану розвитку національного господарства на основі впровадження інновацій та сучасних ІТ
Створення організаційних структур з управління всіма аспектами інвестиційної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ не зорієнтованість органів державного регулювання на активізацію процесів розвитку сфери ІТ, покращення її структурних співвідношень, зміцнення конкурентних переваг галузей; ➤ наявність системних недоліків впровадження е-урядування та розвитку сегменту ринку ІТ-послуг
Розробка інформаційно-аналітичного забезпечення аналізу та управління інвестиційним процесом	<ul style="list-style-type: none"> ➤ не використання розробленого нормативно-методичного забезпечення моніторингу та аналізу стану розвитку ринку ІТ-послуг; ➤ не розробленість єдиної є-бази даних активних діючих суб'єктів та реалізовуваних проєктів на ринку ІТ-послуг; ➤ відсутність систематичних періодичних моніторингів стану розвитку інформаційного суспільства
Планування інвестиційної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ слабка підтримка суб'єктів ІТ-сфери з підготовки і просування інвестиційних проєктів; ➤ низька поінформованість суб'єктів ринку ІТ про можливості включення їх проєктів до Державного реєстру інвестиційних проєктів з бюджетною підтримкою; ➤ відсутність інституційних площадок для співпраці з питань розробки і планування інвестиційних проєктів
Стимулювання активізації інвестиційної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ недієвість бюджетно-податкових інструментів стимулювання інвестиційної активності; ➤ не системність політики формування сприятливого бізнес-середовища та гарантування безпеки інвестицій; ➤ відсутність засобів підтримки економічного співробітництва в інвестиційній сфері
Контроль розвитку інвестиційного процесу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ не сформованість реєстрів інвестиційних проєктів у сфері ІТ; ➤ відсутність моніторингу структурно-якісних характеристик інвестиційних процесів на ринку ІТ-послуг; ➤ слабкість контролю трудових ресурсного забезпечення суб'єктів ринку; ➤ прогалини в системі захисту результатів інвестування, зокрема в частині інновацій та інтелектуальної власності

*Рис. 1. Недоліки державного регулювання розвитку інвестиційного процесу на ринку ІТ-послуг України за базовими функціями інвестиційного менеджменту
Складено автором.*

У подальших наукових дослідженнях для уточнення висновків щодо інвестиційної забезпеченості суб'єктів ринку ІТ-послуг, ефективності

державної політики в цій сфері, а також попереднього визначення перспективних напрямів удосконалення державної політики та, власне, покращення інвестиційного забезпечення ІТ-сфери варто провести опитування експертів (керівників та фахівці суб'єктів виду економічної діяльності «Інформація та телекомунікації», що безпосередньо спеціалізуються на розробці, створенні, впровадженні і просуванні на ринок ІТ-послуг). У комплексі отримані результати дозволять сформувати повну інформаційну базу для розроблення та реалізації стратегічних програм (проектів) державного регулювання інвестиційної діяльності на ринку ІТ-послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Васильців Т. Г. Характеристики функціональних складових економічної безпеки сектору інформаційно-комунікаційних технологій України / Т. Г. Васильців, Р.Л. Лупак, В. Г. Васильців // Економічний дискурс. – 2017. – Вип. 1. – С. 161-172.
2. Державне регулювання інвестиційного процесу в умовах функціонування ринку цінних паперів : моногр. / за заг. ред. П. О. Куцика. – Львів : Растр-7, 2014. – 296 с.
3. Інформаційні технології як фактор суспільних перетворень в Україні : аналіт. доп. / М. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк, Т. О. Ісакова. – К. : НІСД, 2011. – 96 с.
4. Куцик П. О. Система інвестиційних процесів на ринку ІТ-послуг та методичні засади їх державного регулювання / П. О. Куцик, А. І. Процикевич // Бізнес-інформ. – 2017. – № 10. – С. 154-158.
5. Лупак Р. Л. Державна політика управління безпекою розвитку внутрішнього ринку із застосуванням інструменту імпортозаміщення / Р. Л. Лупак // Економічний форум. – 2017. – № 4. – С. 20-29.
6. Теоретико-методичні засади та прикладні механізми державного регулювання розвитку внутрішньої торгівлі: монографія / за ред. Куцика П. О., Васильціва Т. Г. – Львів : в-во ЛТЕУ, 2016. 426 с.
7. Lupak R. L. Substantiation of the directions of structural reforms in the economy of Ukraine in the context of realization of the state region and branch policy of import substitution / R. L. Lupak // Інноваційна економіка. – 2017. – № 7-8 (70). – С. 39-45.
8. System transformations of the national economy: challenges and expectations : collective monograph edited by O. Vlasiuk. – University of Economy Publishing House, Bydgoszcz, Poland, 2016. – Vol. 1. – 242 p.
9. Vasylytsiv T. H. Priorities and tools of the state regional policy of import substitution in the market of consumer goods of Ukraine / Т. Н. Vasylytsiv, R. L. Lupak // Стратегічні пріоритети. – 2017. – № 3 (44). – С. 105-112.